

65.

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU
z dnia 22 grudnia 1948 r.
w sprawie nadania statutu Centrali Rybnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej.

Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o centralach spółdzielczo-państwowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) nadaje Centrali Rybnej, Centrali Spółdzielczo-Państwowej statut o brzmieniu, jak w załączniku do niniejszego zarządzenia.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

MINISTER PRZEMYSŁU I HANDLU w/z E. Szyr
Podsekretarz S. au

Załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 grudnia 1948 r.

STATUT

CENTRALI RYBNEJ
CENTRALI SPÓŁDZIELCZO-PAŃSTWOWEJ

I. Zasady ogólne.

§ 1. „Centrala Rybna” Centrala Spółdzielczo Państwowa, zwana dalej w skróceniu „Centralą”, utworzona zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 czerwca 1948 r. wydanym w porozumieniu z Ministrami: Skł. bu. i Żeglugi o przekształceniu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą „Centrala Rybna” w centralę spółdzielczo-państwową pod nazwą „Centrala Rybna, Centrala Spółdzielczo-Państwowa” (Monitor Polski Nr A-63, poz. 439) działa na podstawie ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o centralach spółdzielczo-państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200) oraz niniejszego statutu.

§ 2. Centrala posiada osobowość prawną i działa w ramach narodowego planu gospodarczego według zasad gospodarki handlowej, na podstawie planów finansowo-gospodarczych, zatwierdzonych przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 3. Siedzibą Centrali jest m. st. Warszawa, a teren działalności obejmuje obszar całego Państwa.

Czas trwania Centrali nie jest ograniczony.

§ 4. Przedmiotem działalności Centrali jest:

- a) prowadzenie i organizowanie gospodarki rybnej w myśl wytycznych Rządu,
- b) koordynowanie, nadzorowanie, kierowanie i instruowanie działalności gospodarczej członków Centrali oraz zapewnienie tym członkom pomocy w zakresie prawidłowego wykonywania zadań gospodarczych, jak również czuwanie w drodze rewizji nad działalnością zrzeszonych spółdzielni.

§ 5. W szczególności Centrala:

- 1) w zakresie planowania:
 - a) opracowuje na podstawie wytycznych władz państwowych projekt ogólnokrajowego planu gospodarczego własnego oraz zrzeszonych członków Centrali, w odniesieniu zaś do zrzeszonych spółdzielni po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego,
 - b) ustala w ramach państwowego planu gospodarczego wytyczne planów pracy i budżetów członków, odnośnie spółdzielni będących członkami Centrali w oparciu o instrukcje władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego,
 - c) zatwierdza plany pracy i preliminarze budżetowe członków oraz kontroluje ich wykonanie,
 - d) projektuje sieć terenową rozmieszczenia członków Centrali,
- 2) w zakresie produkcji i przetwórstwa:
 - a) współdziała z członkami i instytucjami reprezentującymi rybołówstwo w zakresie podnoszenia ilości i jakości produkcji ryb słodkowodnych, jak również w zakresie organizowania i rozwoju produkcji i racjonalizacji połowów morskich oraz zabezpieczenia surowców,
 - b) prowadzi zakłady przemysłowe z zakresu przetwórstwa rybnego, sprzętu połowowego i zakłady usługowe dla potrzeb własnych i członków (chłodnie, magazyny, transport itp.),
 - c) udziela pomocy organizacyjnej i technicznej członkom przy zakładaniu i prowadzeniu zakładów przemysłowych, usługowych i innych, w szczególności

projektuje typowe plany budynków i urządzeń przetwórczych, chłodni, warsztatów reperacyjnych i innych obiektów oraz sprawuje nadzór nad ich wykonywaniem.

- 3) w zakresie działalności handlowej:
 - a) prowadzi i organizuje handel hurtowy rybami i przetworami rybnymi,
 - b) prowadzi i organizuje handel detaliczny w oparciu o aparat własny, przedsiębiorstw państwowych, jak również o aparat członków Centrali oraz spółdzielni spóżywców i spółdzielni rolniczych „Samopomoc Chłopska”,
 - c) prowadzi i organizuje propagandę spożycia ryb i ich przetworów,
 - d) prowadzi i organizuje zaopatrzenie członków w maszyny urządzenia, materiały techniczne i inne artykuły potrzebne dla osiągnięcia ich celów,
 - e) zleca swym członkom, w miarę potrzeby, wykonywanie określonych czynności gospodarczych,
 - f) wykonuje inne czynności zleczone.
- 4) w zakresie kierownictwa działalności gospodarczej i pomocy członkom:
 - a) koordynuje, kieruje i nadzoruje działalność gospodarzy członków, jak również udziela im pomocy organizacyjnej, gospodarczej i prawnej
 - b) szkoli kadry dla członków oraz prowadzi działalność społeczno-wychowawczą i propagandową według wytycznych władz państwowych i Centralnego Związku Spółdzielczego,
 - c) woliwa na należytą obsadę stanowisk w zrzeszonych spółdzielniach, zawiera w ramach obowiązujących przepisów w czynnościach członków zarządu spółdzielni oraz występuje z wnioskami do Centralnego Związku Spółdzielczego o rozwiązanie spółdzielni,
 - d) opracowuje wzorcowe statuty, regulaminy i instrukcje, ustala jednolite normy działalności gospodarczej członków oraz prowadzi branżową działalność wydawniczą,
 - e) współpracuje z instytucjami naukowo-badawczymi w zakresie swej działalności.
- 5) w zakresie rewizji:
 - a) wydaje oświadczenia o celowości założenia spółdzielni wymienionych w § 8 statutu oraz zatwierdza zmiany statutowe tych spółdzielni w ramach zatwierdzonych przez Centralny Związek Spółdzielczy statutów wzorcowych,
 - b) przeprowadza rewizje zrzeszonych spółdzielni przez uprawnionych do tego rewidentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami Centralnego Związku Spółdzielczego oraz czuwa nad usunięciem stwierdzonych błędów i usterek w działalności spółdzielni.

§ 6. Nadzór nad działalnością gospodarczą Centrali sprawuje Minister Przemysłu i Handlu

§ 7. Centrala jest członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego.

Stosunek Centrali do Centralnego Związku Spółdzielczego określają obowiązujące przepisy.

II. Członkowie.

§ 8. Członkami Centrali są:

- a) wszystkie spółdzielnie rybackie, morskie i słodkowodne, oraz inne, których działalność mieści się w zakresie działania Centrali,
- b) inne osoby prawne, określone zarządzeniami Ministra Przemysłu i Handlu, których działalność mieści się w zakresie działania Centrali.

§ 9. Członkostwo Centrali nabywają na podstawie złożonych deklaracji przystąpienia:

- a) spółdzielnie (§ 8 lit. a) — z chwilą uzyskania oświadczenia o celowości,
- b) inne osoby prawne (§ 8 lit. b) — z chwilą określoną w uchwale władz Centrali.

§ 10. Członkowie mają prawo:

- a) brać udział przez swych przedstawicieli lub delegatów w Walnych Zgromadzeniach członków Centrali
- b) korzystać z pomocy, usług i urządzeń Centrali w granicach ustalonych przez Centrale.

Spółdzielnie-członkowie Centrali mają prawo uczestniczyć w podziale czystego zysku Centrali w ramach i granicach

określonych przez Ministra Przemysłu i Handlu, zgodnie z art. 15 ustawy z dn. 21 maja 1948 r. o centralach spółdzielczo-pańs.wowych (Dz. U. R. P. Nr. 30. poz. 200).

Członkowie mają obowiązek współdziałać z Centralą w realizowaniu jej przedmiotu działania, a w szczególności:

- a) stosować się w swej działalności do przepisów statutu, regulaminów, uchwał i poleceń Centrali,
- b) prowadzić swą działalność w ramach obowiązujących planów gospodarczych oraz sadować po zaspokojeniu potrzeb lokalnych, przewidzianych w planie zatwierdzonym przez Centralę, do dyspozycji Centrali całość nadwyżek skupu i produkcji,
- c) poddawać się rewizji organów Centrali, wypełniać ich wskazania i zalecenia oraz przedstawiać do zatwierdzenia preliminarze budżetowe i plany finansowo-gospodarcze jak również poddawać się w swej działalności gospodarczej nadzorowi, kontroli i kierownictwu Centrali,
- d) przedstawiać do zatwierdzenia Centrali uchwalone zmiany statutu przed zgłoszeniem ich do rejestru,
- e) zawiadamiać o terminach i porządku obrad Walnych Zgromadzeń oraz nadsyłać w ustalonych terminach wymagane przez Centralę sprawozdania, odpisy protokołów Walnych Zgromadzeń i dane o składzie osobowym władz,
- f) wpłacać w określonych terminach i w określony sposób ustalone przez Centralę składowiska.

§ 11 Spółdzielnia lub inna osoba prawna przestaje być członkiem Centrali wskutek: utraty warunków przewidzianych w § 8 Statutu lub wykreślenia z rejestru w drodze rozwiązania i likwidacji Spółdzielni albo osoby prawnej.

III. Organy Centrali.

§ 12. Organami Centrali są:

- a) Walne Zgromadzenie,
- b) Rada Nadzorcza,
- c) Zarząd.

A. Walne Zgromadzenie.

§ 13. W Walnym Zgromadzeniu biorą udział członkowie przez swych przedstawicieli lub delegatów. Każdy członek ma prawo do jednego głosu.

W Walnym Zgromadzeniu mogą brać udział z głosem doradczym:

- 1) Przedstawiciel Ministra Żegluga,
- 2) „ „ Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych,
- 3) „ „ Ministra Leśnictwa,
- 4) „ „ Centralnego Związku Spółdzielczego,
- 5) „ „ Związku Samopomocy Chłopskiej,
- 6) „ „ Komisji Centralnej Związków Zawodowych,
- 7) „ „ Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych,
- 8) „ „ Lig. Kobiet,
- 9) Przedstawiciele władz, organizacji i instytucji, określonych przez Ministra Przemysłu i Handlu, po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego,
- 10) Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Centrali.

§ 14. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy:

- 1) wybór i odwoływanie 3/4 członków Rady Nadzorczej,
- 2) uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia,
- 3) opiniowanie regulaminu Rady Nadzorczej,
- 4) zatwierdzanie planu pracy i sprawozdań Zarządu oraz Rady Nadzorczej w sprawach działalności rewizyjnej, organizacyjnej, szkoleniowej i propagandowej Centrali oraz przedkładanie w tym przedmiocie wniosków Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu,
- 5) przedstawianie wniosków Ministrowi Przemysłu i Handlu w sprawach działalności gospodarczej Centrali.

§ 15. Walne Zgromadzenie zwołuje się przez Zarząd, wycześnie raz na rok, najpóźniej w pół roku po zakończeniu roku obrachunkowego, nadzwyczajnie — w miarę potrzeby według uznania Zarządu, lub na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu, Centralnego Związku Spółdzielczego lub Rady Nadzorczej.

§ 16. O terminie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia — Zarząd zawiadamia członków, Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz władze i instytucje wymienione w § 13 statutu listami poleconymi co najmniej na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

§ 17. Uchwały na Walnym Zgromadzeniu zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków.

§ 18. Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca zwołuje Walne Zgromadzenie i zarządza wybór przewodniczącego. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powołuje sekretarza.

§ 19. Z obrad Walnego Zgromadzenia winien być spisany protokół, który podpisuje przewodniczący i sekretarz Zgromadzenia. Odpis protokołu otrzymuje Minister Przemysłu i Handlu oraz Centralny Związek Spółdzielczy.

B. Rada Nadzorcza.

§ 20. Rada Nadzorcza składa się z 20 członków i 4 zastępców, przy czym 3/4 liczby członków i 3 zastępców wybiera Walne Zgromadzenie na okres jednego roku, a 1/4 część Rady Nadzorczej i 1 zastępcę powołuje Minister Przemysłu i Handlu. Z 15 członków i 3 zastępców wybieranych przez Walne Zgromadzenie 5 członków i 1 zastępcę Zgromadzenie wybiera spośród kandydatów, przedstawionych przez członków Centrali nie będących spółdzielcami.

Pracownik Centrali, nie może być członkiem Rady. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Minister Przemysłu i Handlu.

§ 21. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- 1) Wybór przewodniczącego Rady i jego zastępcy,
- 2) wybór członków zarządu,
- 3) zawieszanie i odwoływanie za zgodą albo na zlecenie Ministra Przemysłu i Handlu lub Centralnego Związku Spółdzielczego członków Zarządu przez nich zatwierdzonych,
- 4) delegowanie przedstawicieli na Krajowy Kongres Spółdzielczy i do Naczelnej Rady Spółdzielczej,
- 5) nadzór nad działalnością rewizyjną, organizacyjną, szkoleniową i propagandową Zarządu,
- 6) opiniowanie sprawozdań Zarządu, bilansów oraz rachunku strat i zysków,
- 7) przedkładanie Zarządowi opinii w sprawach działalności gospodarczej Centrali oraz odwoływanie się do Ministra Przemysłu i Handlu od niezgodnych z opinią Rady uchwał Zarządu,
- 8) opiniowanie planu działalności i budżetu,
- 9) wykonywanie innych czynności zleconych przez Ministra Przemysłu i Handlu związanych z działalnością Centrali.

§ 22. Wybór członków Zarządu podlega zatwierdzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z wyjątkiem członka, pełniącego funkcje kierownika Wydziału Rewizyjno-Instrukcyjnego, którego wybór zatwierdza Centralny Związek Spółdzielczy.

W razie niezatwierdzenia przez Ministra Przemysłu i Handlu wyboru członków Zarządu, należy dokonać ponownego wyboru. W przypadku powtórnego niezatwierdzenia Rada Nadzorcza winna dokonać wyboru spośród kandydatów wskazanych przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Przepis ustępu poprzedniego stosuje się odpowiednio w razie niezatwierdzenia przez Centralny Związek Spółdzielczy członka Zarządu, pełniącego funkcje rewizyjne.

Umowy o pracę z członkami Zarządu zawiera Przewodniczący Rady Nadzorczej.

§ 23. Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagana jest obecność przynajmniej połowy członków Rady, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 24. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje przewodniczący Rady lub w razie jego nieobecności zastępca w terminach i w sposób ustalony regulaminem, uchwalonym przez Radę a zatwierdzonym przez Ministra Przemysłu i Handlu, po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 25. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele: Ministra Żegluga, Centralnego Związku Spółdzielczego, oraz Komisji Centralnej Związków Zawodowych.

C. Zarząd.

§ 26. Organem zarządzającym i reprezentującym Centralę jest Zarząd składający się z 5 członków.

Na czele Zarządu stoi Naczelny Dyrektor, który reprezentuje Zarząd i kieruje jego działalnością.

Naczelnego Dyrektora wyznacza spośród członków Zarządu Minister Przemysłu i Handlu.

§ 27. Do zaciągania zobowiązań w imieniu Centrali wymagane jest współdziałanie:

- a) dwóch członków Zarządu, albo
- b) jednego członka Zarządu łącznie z pełnomocnikiem w granicach jego pełnomocnictwa.

Regulamin Zarządu określi szczegółowe przypadki które wymagają uchwały Zarządu, oraz czynności wymagające współdziałania członka Zarządu, któremu zlecono kierownictwo finansowe Centrali.

§ 28. Posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na miesiąc. Posiedzenia zwołuje Naczelny Dyrektor lub w razie jego nieobecności zastępca. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. Do ważności uchwał Zarządu potrzeba obecności co najmniej połowy członków, w tym Naczelnego Dyrektora lub jego zastępcy. W razie równości głosów decyduje głos Naczelnego Dyrektora. W posiedzeniach Zarządu może brać udział z głosem doradczym przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca oraz przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 29. Niezależnie od ograniczeń, przewidzianych w ustawie z dnia 21 maja 1948 r. o centralach spółdzielczo-pańs.wowych i w niniejszym statucie, zatwierdzenia Ministra Przemysłu

stu i Handlu wymagają w szczególności sprawy dotyczące regulam. na Zarządu i Rady Nadzorczej oraz struktury gospodarczej i organizacji wewnętrznej Centrali.

§ 30. Jeżeli Spółdzielnia, będąca członkiem Centrali, nie przestrzega przepisów ustawy statutu, uchwał Centrali, obowiązujących planów gospodarczych — Zarząd Centrali może albo zawiesić w czynnościach członków Zarządu Spółdzielni w trybie przewidzianym przez ustawę albo też zarządzić zwolnienia pracowników odpowiedzialnych za te przewinienia.

§ 31. Zarząd Centrali może uzależnić wykonywanie przez pracowników zrzeszonej spółdzielni funkcji szczególnie odpowiedzialnych od nadania tym pracownikom odpowiednich uprawnień.

Rodzaj pracowników podlegających temu przepisowi oraz sposób nadawania uprawnień ustali Zarząd Centrali w specjalnym regulaminie, zatwierdzonym przez Ministra Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego.

IV. Organy Doradcze.

§ 32. Za zgodą Ministra Przemysłu i Handlu, powziętą po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego, Centrala może powoływać centralne i terenowe organy doradcze oraz ustalić ich zakres i sposób działania jak również sposób ich powoływania.

V. Fundusz i Rachunkowość Centrali.

§ 33. Kapitał zakładowy Centrali składa się z wkładów pieniężnych, majątku ruchomego i nieruchomego, wpłaconych lub wniesionych przez Skarb Państwa.

Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu ustali wysokość wkładu pieniężnego i oznaczy majątek ruchomy i nieruchomy wniesiony przez Skarb Państwa.

§ 34. Centrala ma zarząd i użytkowanie majątku nieruchomości oddanego jej protokółarnie przez Skarb Państwa.

Majątek nieruchomości Skarbu Państwa znajdujący się w zarządzie i użytkowaniu Centrali wykazuje się w bilansie Centrali tak, jak gdyby stanowił jej własność.

Centrala może we własnym imieniu nabywać i zbywać majątek ruchomy oraz w ramach planu gospodarczego i finansowego majątek nieruchomy, tudzież zaciągać zobowiązania.

Sprzedż majątku nieruchomego własnego wymaga zgody Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 35. Centrala prowadzi rachunkowość zgodnie z wymogami obowiązującymi dla przedsiębiorstw państwowych. Bilans i rachunek strat i zysków po zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu. Rokem obrachunkowym Centrali jest rok kalendarzowy.

§ 36. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu i po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego wydziela z czystego zysku Centrali odpowiednią część zysku powstałego z obrotu ze spółdzielni, która ulega podziałowi w stosunku do dokonanego obrotu z Centralą między spółdzielnie będące członkami Centrali.

VI. Przepisy końcowe.

§ 37. Wymagane przez ustawę i statut ogłoszenia Centrali będą zamieszczane w Monitorze Polskim oraz w organie wskazanym przez Centralny Związek Spółdzielczy.

§ 38. Likwidacja Centrali następuje na podstawie zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu wydanego po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego. W zarządzeniu tym Minister Przemysłu i Handlu wyznaczy likwidatorów oraz władze, instytucje lub osoby sprawujące nadzór nad likwidacją. Likwidacja zmierza do zakończenia interesów i działalności Centrali oraz zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa. Plan i sposób likwidacji na wniosek likwidatorów i po zaopiniowaniu przez organy nadzorujące zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu. Majątek Centrali po zaspokojeniu wszystkich wierzycieli i zakończeniu interesów i działalności podlega przekazaniu Skarbowi Państwa lub władzom, instytucjom albo przedsiębiorstwom wskazanym przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 39. Zmiana statutu Centrali następuje na skutek zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego. Zmiana ulega wpisaniu do rejestru i ogłoszeniu w Monitorze Polskim i czasopiśmie przewidzianym dla ogłoszeń spółdzielni.

§ 40. Centrala przestaje być członkiem Centralnego Związku Spółdzielczego z chwilą wykreślenia z rejestru spółdzielni.

VII. Przepisy przejściowe.

§ 41. Skład pierwszej Rady Nadzorczej Centrali wyznaczy w 3/4 Naczelna Rada Spółdzielcza a w 1/4 Minister Przemysłu i Handlu.

Kadencja pierwszej Rady Nadzorczej trwa do czasu powołania Rady Nadzorczej w trybie § 20 statutu, nie dłużej jednak niż 2 lata. Pierwsza Rada Nadzorcza wybiera Zarząd, zgodnie z przepisami statutu Zarząd powinien przed upływem kadencji pierwszej Rady Nadzorczej zwołać Walne Zgromadzenie, zgodnie z przepisami niniejszego statutu.

Istniejące w dniu 1 lipca 1948 r. spółdzielnie wymienione w § 8 statutu stają się członkami Centrali z dniem 1 lipca 1948 r.